

Rámeček 3.4. Systémová podpora udržitelného zlepšení

V **Quebecu** se opatření Ministerstva školství „Agir autrement“ (Jednejte jinak) zaměřuje na podporu rozsáhlé transformace nejvíce znevýhodněných škol v provincii tak, aby došlo ke zlepšení práce žáků i rovnosti ve vzdělávání. Ministerstvo umožňuje těmto školám (189 ve školním roce 2007/2008) přístup k rozsáhlé databázi efektivních postupů vedoucích k rozvoji odborných znalostí a dovedností. Školní rady podporují tým vedoucích pracovníků škol, ať už zdroji nebo pomocí koordinace, při implementaci praktických postupů, které jsou přizpůsobeny sociálně-ekonomickým podmínkám jejich žáků.

V **Ontariu** probíhá od školního roku 2006/2007 Program cílené intervence (Focused Intervention Program, OFIP). Ten poskytuje cílenou podporu základním školám, které „se potýkají s konkrétními potížemi při dosahování trvalého zlepšování“. Podpora je poskytována na základě výsledků hodnocení čtenářských, písemných a matematických dovedností v provincii (ve 3. a 6. ročnících). Finanční prostředky OFIP jsou použity na odborný rozvoj, dodatečné pomůcky pro vzdělávání žáků, na kouče pro zlepšování čtenářské a matematické gramotnosti a na poskytnutí času učitelům, aby mohli spolupracovat a odborně se vzdělávat. Ve školním roce 2006/2007 získala škola podporu OFIP, pokud standardu provincie dosáhlo méně než 34 % jejich žáků 3. ročníků. Kromě toho od roku 2009/2010 byly zdroje rozšířeny na více než 1100 škol, v nichž standardy provincie splnilo méně než 75 % žáků v testech ve 3. a 6. ročnících. (Schools in the Middle [SIM], tj. školy uprostřed stupnice). OFIP a SIM se snaží propojit a zdokonalit profesionální zdroje v rámci školy tak, aby se podprůměrný výkon stal společným problémem. Tento problém je pak řešen například týmem pro zlepšení školy, který je podporován kouči zabývajícími se čtenářskou a matematickou gramotností. Školy, které byly vybrány k účasti v OFIP, jsou hlavně ty, které poskytují vzdělávání ve znevýhodněných komunitách s relativně vysokým procentem žáků se zvláštními vzdělávacími potřebami nebo nadprůměrným množstvím vzdělávacích problémů. Od školního roku 2002/2003 do školního roku 2010/2011 se snížil počet škol, kde v 3. ročnících méně než 34 % žáků dosáhlo standardů provincie (z 19 % na 6 %) o dvě třetiny, což představuje vynikající úspěch ve snižování počtu základních škol, v nichž žáci neuspějí.

Ve **Španělsku** je od roku 2011 možné uzavírat smlouvy mezi školami s nízkou kvalitou výuky, které si přejí takovou smlouvu uzavřít (*Contratos-programa con Centros Educativos para el Incremento del Éxito Escolar*), a regionálními školskými úřady. Školy se v těchto smlouvách zavazují, že pomocí projektu zaměřeného na zlepšení zvýší úspěchy studentů i pedagogických pracovníků. A naopak školské úřady se zavazují, že poskytnou nezbytné zdroje.

V **Irsku** se projekt DEIS (*Delivering Equality of Opportunity in Schools /Prosazení rovných příležitostí ve vzdělávání/* zahájený v roce 2005) zaměřuje na potřeby škol, kde jsou koncentrováni znevýhodnění žáci. Byl vyvinut standardizovaný systém pro určení stupně znevýhodnění ve školách a jsou využity různé formy podpory (670 prvních stupňů základních škol a 195 škol navazujících na tento stupeň vzdělávání) včetně: snížení poměru žák-učitel (platí pro městské základní školy v komunitách s nejvyšší koncentrací znevýhodněných žáků), přidělení správců do škol; dodatečné přidělení zdrojů podle stupně znevýhodnění, dodatečné finanční prostředky na učebnice, přístup k podpůrným programům v matematice a jazyce na základní úrovni, přístup ke službám kontaktního pracovníka mezi rodinami, školou a komunitou (Home School Community Liaison); přístup k programu zaměřeného na dokončení školy (School Completion Programme), zdokonalené výchovné a kariérové poradenství poskytované na druhém stupni základních škol, zvýšená podpora při plánování, přístup k programu zaměřenému na zabránění předčasných odchodů ze škol (Junior Certificate Schools Programme) a dvouletý program připravující studenty na život v dospělosti (Leaving Cert Applied) a konečně dodávání knih do školních knihoven a podpora knihovníků na druhém stupni základních škol (střední nižší vzdělání) ve školách s největší koncentrací znevýhodněných žáků. Poslední zpráva o udržení žáků ve školách po ukončení základního stupně ukazuje, že míra dokončení školní docházky se díky programu DEIS zvýšila z 68,2 % na 73,2 % u žáků, kteří od roku 2001 do roku 2004 navštěvovali nižší střední vzdělání.

Zdroje: *OECD Country Background Report: Overcoming School Failure (Equity) In Canada*, Council of Ministers of Education, Canada.; IFIIE (Institute for Teacher Training and Educational Research and Innovation) (2011), *Overcoming School Failure: Policies that Work, Spanish National Report*, Ministerstvo školství, Španělsko www.oecd.org/edu/equity; Ministerstvo školství a dovedností Irsko (bude publikováno), *Overcoming School Failure: Policies that Work, National Report Ireland*. www.oecd.org/edu/equity.